

Fåglar vid skolan, sida 1

Fåglar finns ständigt nära oss. Stora, små, långa näbbar, korta näbbar, långa ben, korta ben, färgglada, välkamouflerade. I fåglarna blir naturens mångfald tydlig. Varför har just den där fågeln så kraftig näbb? Har det med maten att göra?

Fåglar är bra objekt när det gäller att öva sig i att iaktta och dra egna slutsatser. Kanske blir svaret inte alltid det rätta men det är heller inte det viktigaste. Att väcka ett intresse och en fascination för fåglar och deras förunderliga liv kan vara ett mål i sig. Hur kan en fågel som aldrig varit i Egypten ändå hitta dit? Hur vet den överhuvudtaget att den ska flytta? Svara på det den som kan ... och visst är det fascinerande.

Det är lätt att hjälpa fåglar på ett konkret sätt. Ni kan mata fåglar utanför skolan på vintern eller bygga fågelholkar och sätta upp på vårkanten. Att känna att man hjälper till är ett bra sätt att skapa en relation till både djur och natur.

Läs mer på sida 2, det finns mycket kul att göra.

Här kan du hämta fler tips:

Naturskyddsföreningens hemsida www.snf.se

Svenska ornitologiska föreningens hemsida www.sofnet.org

Världsnaturfondens hemsida med tips, undervisningsmaterial, tävlingar och möjlighet att bli naturvaktare www.wwf.se/naturvaktarna

Rapporteringssystemet för arter i Sverige. Gå in på Svalan, där rapporteras fåglar. Sidan är lite svår att använda, men här ser du alla aktuella fågelobservationer www.artportalen.se

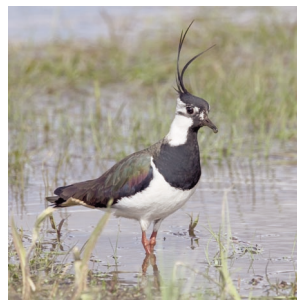
Fågelboken, Mathiasson. 200 svenska fåglar. Behändig med bra fakta om bl.a. flyttning. Bra för barn.

Fåglar, Fonstad, Lilla Naturserien. 60 svenska fåglar. Behändig, billig, korta texter.

Fåglar i Europa, Jonsson, bra faktakapitel.

Fågelguiden, Svensson. Den bästa fågelboken (enligt Naturskolan), om man verkligen vill veta vad man ser.

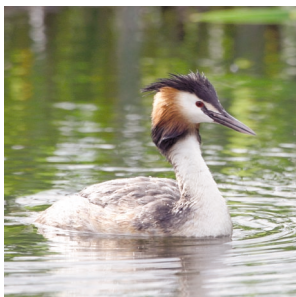
Det finns ett särskilt lärarblad för dig som vill ta med dina elever till Oset och Rynningeviken. Det heter "Fåglar i Oset och Rynningeviken" och finns att hämta på Naturskolans hemsida.

Tofsvipa

Stjärtmes

Skäggdopping

Fiskgjuse

Grågås

Foto: Torbjörn Arvidsson

Fåglar vid skolan, sida 2

Förslag på saker att göra och lära om fåglar

- Börja fågelarbetet tidigt på höstterminen med att gå ut med jämna mellanrum och bara lyssna och märka hur det blir tystare och tystare. Ställ klassen i en ring och var alldeles tysta i en minut och lyssna. Vad hör ni? Gör samma sak på vårvintern och lyssna om ni kan höra att det blir fler och fler fåglar.
- Räkna och skriv ner hur många fåglar ni ser på er promenad. Litet större elever kan själva bearbeta resultaten i form av en tabell eller kanske ett stapeldiagram. Är det mindre barn kan ni tillsammans göra ett stapeldiagram med en stapel för varje vecka. Barnen kan se hur staplarna blir lägre ju längre in i hösten ni kommer. Låt barnen rita och dekorera med riktiga fågelteckningar eller med fantasifåglar. Hitta på namn åt fantasifågeln – prickmes eller lakritsörn. Om eleverna ritat riktiga fåglar, låt dem ta reda på lite fakta om fågeln och berätta för sina kompisar.
- När det är ont om mat ute kommer fåglarna gärna och äter vid fågelbord. Gör ett experiment för att ta reda på vad fåglarna gillar för mat. Lägg ut olika typer av frön, nötter, kokt osaltat ris, havre, fett osv. och se vad som försvinner först. Ni kanske till och med kan se vem som äter vad.
- Sätt upp ett fågelbord vid skolan, gärna så att det syns genom fönstret och gärna ett som eleverna själva tillverkat. Håll uppsikt och se hur många olika fåglar som kommer.
- Låt eleverna observera fåglar hemmavid. Hur många fåglar kan de se hemma hos sig?
- Gör fågelholkar i träslöjden och sätt upp vid skolan. Glöm bara inte att sköta om dem och rensa dem på hösten. Det är spännande att se om någon har bott i holken.
- Gör ett eget fågelbo av pinnar i skogen. Gör varsitt eller ett jättestort tillsammans.
- Gör ägg av trolldag och måla dem så att de ser ut som riktiga ägg. Bilder på olika fåglars ägg finns t.ex. i Nya Svenska fågelboken. Låt eleverna göra fågelbon av det som fåglarna använder; gräs, pinnar, mossor etc. (Det är inte så lätt!). Lägg äggen i fågelbona och gör en fin utställning.
- Skriv en dikt om favoritfågeln och sätt ihop till en diktsamling.
- När fåglarna flyttar eller kommer tillbaka kan ni prata om de länder fågeln är i på vintern – ett bra sätt att få in geografi. Många av flyttfågeln tillbringar dessutom vintern i de länder många av våra invandrare kommer ifrån. Det kan vara en bra ingång till att jobba med detta. Barnen med invandrarbakgrund blir ofta mycket stolta när ”deras” länder diskuteras...

Gulsparv

Brushane

Stare

Näktergal

Foto: Torbjörn Arvidsson